

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VALSTYBINIŲ AUKŠTŲJŲ IR PROFESINIO RENGIMO MOKYKLŲ BENDRABUČIŲ
RENOVACIJOS, VALDYMO KLAUSIMŲ IR INFORMACINĖS SISTEMOS SUKŪRIMO**

2020-01-06 Nr. NV-32

Vilnius

Projekto rengėjas: Švietimo, mokslo ir sporto ministerija.

Projekto tikslas: Pritarti priemonėms, kurios padėtų spręsti mokymo įstaigų bendrabučių infrastruktūros ir valdymo problemas.

Dabartinė situacija:

2018 m. gruodžio 7 d. Vyriausybės kanceliarijoje vykusioje diskusijoje dėl valstybinių aukštųjų mokyklų studentų bendrabučių valdymo ir šių bendrabučių informacinės sistemos poreikio buvo nutarta pasiūlyti Švietimo ir mokslo ministerijai sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę iš Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos ir kitų suinteresuotų institucijų atstovų, kuri iki 2019 m. vasario 1 d. pateiktų Vyriausybės kanceliarijai detalią informaciją apie esamą valstybinių aukštųjų mokyklų ir profesinio mokymo įstaigų bendrabučių valdymo ir administravimo situaciją, konkrečius siūlymus, kaip spręsti bendrabučių valdymo problemas, ir pristatytų bendrabučių informacinės sistemos kūrimo galimybes.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras 2019 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-27 sudarė tarpinstitucinę komisiją, į kurią savo atstovus delegavo Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Mokslo ir studijų stebėsenos ir analizės centras, Finansų ministerija ir Lietuvos studentų sąjunga. Tarpinstitutinė komisija posėdžių metu svarstė aukštųjų ir profesinio mokymo mokyklų bendrabučių valdymo, būklės ir užimtumo klausimus, įvertino Skandinavijos šalių bendrabučių valdymo patirtį bei tendencijas.

Projekto esmė:

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia apibendrintą informaciją ir pasiūlymus, kurie parengti atsižvelgiant į tarpinstitucinės komisijos posėdžiuose aprobuotus sprendimus.

2018 metų duomenimis, valstybiniai universitetai patikėjimo teise valdė 73 bendrabučius, kurių bendras plotas – 164880 kv. metro, kolegijos – 60 bendrabučių, kurių bendras plotas – 103616 kv. metro, profesinės mokyklos – 97 bendrabučius, kurių bendras plotas – 248810 kv. metro; aukštųjų mokyklų bendrabučiuose apgyvendinta 22940 studentų, o profesinio mokymo įstaigų bendrabučiuose – 5250 moksleivių.

2018 metais atliktos valstybinių universitetų bendrabučių užimtumo analizės duomenimis, daugelio universitetų bendrabučiai yra apgyvendinti daugiau nei 78 proc. projektinių (numatytų pastato projekte) bendrabučio vietų, o bendras (realus, pagal faktinį vietų skaičių) apgyvendinimo vidurkis – 80 proc. Atitinkamai daugelio valstybinių kolegijų bendrabučiai yra apgyvendinti daugiau kaip 64 proc. projektinių bendrabučio vietų, o bendras apgyvendinimo vidurkis – 84 proc.

Tuo tarpu profesinio mokymo įstaigos ar jų skyriai visose apskrityse turi bendrabučius ir gali 100 proc. patenkinti mokinių apgyvendinimo poreikį. Profesinių mokyklų bendrabučiuose deklaruotų vietų skaičius daugiau nei dvigubai viršija apgyvendinimo poreikį. Ši tendencija nesikeičia jau penkerius metus, o 2017–2018 metais esamų vietų ir apgyvendinimo poreikio santykis padidėjo iki 3 kartų.

Komisija svarstė klausimą dėl profesinių ir aukštųjų mokyklų bendrabučių informacinės sistemos kūrimo, buvo svarstoma galimybė mokykloms pereiti prie vieningos bendrabučių kambarių rezervavimo sistemos, aptartas tokios sistemos sukūrimo poreikis. Komisija konstatavo, kad tokio poreikio iš esmės nėra (mokymo įstaigas tenkina esama situacija), kita vertus, vieningai bendrabučių kambarių rezervavimo sistemai sukurti, o ypač išlaikyti, reikia daug lėšų, kurių nei aukštosios mokyklos, nei ministerija negali skirti.

Kitas komisijos nagrinėtas klausimas buvo dėl aukštųjų mokyklų bendrabučių valdymo. Konstatuota, kad daugumos bendrabučių būklė labai prasta. Nutarta, kad tikslinga pirmiausia spręsti bendrabučių sutvarkymo klausimus, ir tik po to – jų valdymo klausimą. Nuspręsta kreiptis į UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūrą dėl galimybės pritaikyti tinkamus bendrabučių finansavimo modelius bei dėl lėšų skyrimo galimybės ne tik bendrabučių atnaujinimo programai, bet ir vidaus patalpų bei inžinierinių sistemų sutvarkymo darbams.

Nutarta siūlyti, kad Viešųjų investicijų plėtros agentūra kartu su Finansų ministerija (nauja darbo grupė) tęstų diskusijas ir sukurtų bandomąją skatinamojo finansavimo (paskolų) priemonę. Tikimasi, kad ši priemonė padės išspręsti bendrabučių infrastruktūros ir valdymo problemas. Be to, informacijos rinkimo metu komisija identifikavo mokymo įstaigų nenaudojamą nekilnojamąjį turtą, kurio ateityje bus atsisakyta ir jis bus perduotas VĮ Turto bankui.

Teikiamas Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, kuriame siūloma:

1. Atsižvelgti į Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktą informaciją dėl valstybinių aukštųjų ir profesinio rengimo mokyklų bendrabučių renovacijos ir valdymo klausimų bei informacinės sistemos sukūrimo.

2. Pavesti Finansų ministerijai kartu su uždarąja akcine bendrove Viešųjų investicijų plėtros agentūra iki 2020 m. vasario 1 d. sukurti bandomąją aukštųjų mokyklų bendrabučių skatinamojo finansavimo priemonę, užtikrinant subsidijų ir šios finansinės priemonės derinimo galimybę, padėsiančią išspręsti bendrabučių infrastruktūros ir valdymo problemas.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Projektas atitinka Vyriausybės programos siekius skatinti efektyvų valstybės turto valdymą, racionaliai ir tikslingai panaudoti mokslo infrastruktūrą.

Dalykinio vertinimo išvada:

1. Siūlytume papildyti protokolinį sprendimą ir pavesti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai kartu su Finansų ministerija **iki 2020 m. kovo 1 d.** pateikti sisteminius pasiūlymus dėl mokymo įstaigų nenaudojamo nekilnojamojo turto tolesnio valdymo.

2. Siūlytume svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Patarėjas Vaclovas Medišauskas

Vaclovas Medišauskas, tel. 8 706 63 814, el. p. vaclovas.medisauskas@lr.lt